

מיתוסים מתנפצים ברפת הבונים

שמעון כרמי ש.ח. מהנדסים.

◀ אומרים לנו כי ללא תשתית מתאימה קשה לשמור על רמה נמוכה של סת"ס.

בהבונים עם קוראליים עתיקים שמספקים 6 מטר מרובע לפרה תחת גג מקבלים פרסים על תאים סומטיים מזה כשלוש שנים ברציפות.

◀ המיתוס המקובל כי בקיץ הפרות לא מתעברות נופץ גם הוא בקיץ 2002, כאשר ההתעברות כמעט ולא נפלה מהתעברות החורף.

◀ צינון אינטנסיבי מדי גורם לצליעות רבות בסתיו. גם כאן יש הפתעות וכמעט שאין פרות צולעות בסתיו ובכלל לאורך השנה. הצינון בהבונים אינטנסיבי מאד ומלווה במדידות חום רקטליות מדגמיות של הפרות כדי לוודא את יעילות הצינון. נראה כי חום הגוף של הפרות הוא הממד הפשוט ביותר לצורך בדיקת רמת הסבל של הפרות לאורך חודשי הקיץ.

◀ שיעור החלבון הכללי במנת החולבות המואבסת בהבונים נע סביב 16%. גם כאן (ועל כך תודה לעופר קרול) נופץ מיתוס נוסף שרק בשיעורי חלבון גבוהים (כמו באמריקה) ניתן להגיע לתנובות גבוהות. לכאורה המנה ברפת הבונים אינה מיוחדת ממנות ברפתות אחרות בארץ – או שמא בכל זאת היא מעט שונה?!

ובכן, מהנתונים המקצועיים של רפת הבונים ניתן להבין שעדיין לא מוצה מלוא הפוטנציאל שגלום בפרות. זהו תהליך שכנראה לא יסתיים לעולם.

גם לצוות הרפת בהבונים ברור שבהשגים הללו לא די, ויש להמשיך ולהשתפר. איך ממשיכים את המומנטום היא שאלת השאלות שכמובן אין עליה תשובה אחת שכן ההשגים הללו הם תוצאה של המון המון פרטים קטנים שאחד משלים את השני וכן הלאה. מה שברור הוא, שאין להסתפק במה שכבר הושג ויש

רפת הבונים, כיום, היא מקום מיוחד שכדאי לכל רפתן, חוקר ומדריך לבקר בו.

אין ברפת זאת תשתית מי יודע מה, וגם מכון החליבה אינו מן המפוארים. אז מה יש בהבונים? צוות שמנפץ חלק גדול מהמיתוסים שכולנו גדלנו עליהם. נתמזל מזלי להיות קרוב למקום שאותו מנהל בצניעות רבה מזה כארבע שנים גל ב"יוסף. אני שמח לשתף את קוראי 'משק הבקר והחלב' בנתונים המאלפים שמייצרים ברפת זאת.

◀ המיתוס הראשון שהתנפץ הוא שיש ניגוד עניינים בין הגד"ש לרפת. במושב הבונים קיים שיתוף פעולה מלא בין גידולי השדה לרפת לטובת שני הענפים והם אולי הראשונים שהבינו את המשמעות של "רפת כוללת". התוצאה: תחמיצי חיטה וסורגום מעולים שהם התנאי הבסיסי ליעילות ייצור חלב בארצנו.

◀ המיתוס השני הוא שפרה שמניבה 50-60 ק"ג חלב ביום אינה מתעברת ואינה מסוגלת לאכול די מזון כדי לשמור על משקל גופה והיא לכן מאבדת ממשקלה.

ברפת הבונים הפרות מניבות את הכמות הזאת ובו בזמן עולות במשקל ואף זוכות להתעבר לגמרי לא רע. ירידת המשקל היא מתונה (20-30 ק"ג) ונמשכת בדרך כלל לא יותר מחודש. יש בכל זאת קצת השקעות ברפת, שקילה ומיון אלקטרוניים של צח"מ אפיקים, כך שהנתונים מבוססים על מספרים מהימנים ולא על "הערכת המצב הגופני" כפי שקיים עדיין ברוב הרפתות.

◀ אומרים לנו כי פרות שמניבות הרבה חלב, מניבות חלב דל שומן וחלבון ובכן, שיעור השומן בהבונים קרוב ל-4% והחלבון יותר מ-3.3% וכל זאת עם ממוצע חלב לחולבת של מסביב ל-40 ק"ג (כ-44 ק"ג חמ"מ) במשך קרוב לחצי שנה ברציפות.

במסגרת של איחוד רפתות, השכילו לעשות חושבים מחדש לאור התפנית שבאה בעקבות כניסתו של גל לניהול הענף. הנהלת המושב תמכה ותומכת בצוות לאורך כל הדרך וברור שללא תמיכתם לא ניתן היה להגיע לאן שהגיעו.

בסך הכל אני ממליץ לעוסקים בענף לבקר ברפת הבונים ולהיווכח בעצמם במה שאני מתנסה כמעט כל חודש כאשר אני מגיע לביקור ברפת, דהיינו: סבלנות, שקט נפשי, יעילות, פתיחות, עבודת צוות, רצון להמשיך ולהתקדם וחדוות יצירה.

למצוא את הדרך לצעוד קדימה כי המשמעות של לשמור על הקיים היא, למעשה, ללכת אחורה.

כבר היום לאחר הרבעון הראשון של 2003 התוצאות המקצועיות והכלכליות יותר טובות מאשר אשתקד. גל עם כל הצוות כבר שוקדים על התאמת הרפת לדרישות איכות הסביבה שזוה הצעד הבא המתבקש לאחר שלפני כארבע שנים רפת הבונים היתה מועמדת לחיסול.

להנהלת מושב הבונים יש חלק נכבד בהצלחה המקצועית והכלכלית של הענף, למרות שכבר החליטו בעבר על העתקת הרפת

כנף מתכת

בית העמק

תכנון וביצוע מבני תעשייה ורפתות



שותפות כפר מכבי חנתון 2003

www.kanaf-m.co.il • 04-9565588 • פקס. 04-9960492